A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

Yes.

CALLING ATTENTION MOTION

RE: FOOD SITUATION IN SOUTH KANARA.

Sri M. SRINIVASA NAIK (Mangalore-I).—Sir, I beg to call the attention of the Minister for Revenue to the food situation in South Kanara.

†Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—The Hon'ble Members will no doubt recall that very recently we discussed in this House the food position obtaining in South Kanara District in general and in Udipi in particular. As I then stated South Kanara District is placed in a very peculiar position on account of its proximity to Kerala. We, therefore, wanted to introduce informal rationing in Mangalore town with effect from 1st April 1965 and in other towns of the District like Udipi, Bantwal, Coondapur, Karkal and Puttur with effect from 1st July 1965. As repeated representations were received by Government that the situation in Mangalore town is particularly unsatisfactory, we had previously arranged for giving small quantities of foodgrains on an *ad hoc* basis in the Mangalore Town. Recognising the situation obtaining in Mangalore, the issue of rations has now been stepped up to one Kg. per adult per week with effect from 10th March 1965 and the issues will be continued at this rate hereafter also.

Representations were made in this House that the position in Udipi also was far from satisfactory. Although the situation in Udipi was not particularly bad, it was felt that the people of Udipi were finding some difficulty in securing the requirements of rice. Similar representations were also received about the unsatisfactory food situation in Coondapur. After considering all these representations, we decided to supply 500 quintals of rice each to Coondapur and Udipi from Shimoga District. We have issued instructions accordingly to the Deputy Commissioners of Shimoga and South Kanara Districts. These allotments have been made on an *ad hoc* basis to meet the immediate requirements.

The State Government feel that with the quantity of paddy grown in the district and with the allotments which we will be sending from other districts whenever it is necessary to do so, it would not be difficult for the local people to secure rice for consumption. The situation in Udipi, Coondapur, Karkal and Puttur is being closely watched and we will take all steps necessary to see that the people are not put to any undue hardship. We propose to introduce informal rationing in these towns and areas with concentration of labour population shortly.

Sri M. SRINIVASA NAIK.—Are the Government aware that at the rate of one kilo per head per week, 750 tons of rice are required, whereas at present there are only 45 tons of rice available ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—In assuring the Hon'ble Member, we will see that there won't be any breakdown in the issue of rice in Mangalore Town and we are making proper arrangements for the lifting of rice from the adjoining districts for supply in Mangalore.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕೌಪ್).—ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಫಿರ್ಕಾ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಅಭಾವ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜೊತೆಗೆ ಉಡುಪಿ, ಕಾರ್ಕಳ, ಪುತ್ತೂರು, ಬಂಟವಾಳ ಈ ಟೌನುಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಡ್ ಹಾಕ್ ಆಗಿ ಫಿರ್ಕಾ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri M. SRINIVASA NAIK.—Are the Government aware that the Deputy Commissioner of Shimoga is insisting on supplies of rice through the rice mills, but that stocks have not been available with these millers ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—There were complaints. Hon'ble Member himself and some other members also brought it to my notice and I am making enquiries. All these difficulties are due to the fact that we have stopped movement of paddy and rice from adjoining districts. Very soon, we will bring relaxation and allow sufficient quantities of rice to South Kanara.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ (ಸೂರತ್ಕಲ್).—ಕೇರಳದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಅಂಧ್ರ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೋರ್ಸ್ ರೈಸ್ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಡಿ. ಸಿ. ಯಿಂದ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಕೋರ್ಸ್ ರೈಸ್ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈಲ್ವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ವಾಪಸ್ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೇಲ್ವೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ಬಂದರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೋರ್ಸ್ ರೈಸ್ ತರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಕ್ಯುರ್‌ಮೆಂಟ್ ಚುರುಕಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಪ್ರೊಕ್ಯುರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅಕ್ಕಿ ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಲಾರಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಲಾರಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಲಾರಿ ಹೊಡೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರೊಕ್ಯುರ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಡಿ.ಸಿ. ಅವರು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಇದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಇದನ್ನು ಡಿ.ಸಿ. ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ ಹೋಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಠಿಣತೆ ಇರಲಾರದು. ನಾವ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ನ (ಮೂಡಬಿದ್ರೆ).—ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ರೇಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅಕ್ಕಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ರೇಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನದಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಚ್ 15ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ (ನೂಳ್ಳಿ).—ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಾಸರಗೋಡು, ಬಂಟವಾಳ, ಪುತ್ತೂರು ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೇಷನ್ ಅಂಗಡಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೌಥ್ ಕನರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೇರಳದ ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇರುವ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ರಿರಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರೊಕ್ಯುರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ಪೆಲ್ಪ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಫಿರ್ಕಾ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರೇಷನಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ. ಎಲ್ಲರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ನಿಷ್ಕೂರದಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟಕಾಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಷ್ಕೂರದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Is it not a fact that several mill owners, nearly 133, in Shimoga, represented to the Government that they have got large stocks of rice and paddy, and even after paying the prescribed quantity of the levy to the Government, the Deputy Commissioner has not allowed that rice or paddy to be sold at the controlled price to the parties from South Kanara District ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—I will examine. I have already said that if we allow, there would be complaints that rice is going to Kerala. For this reason the Deputy Commissioner may not have given permission. As you know, if one lorry permit is given, under that permit ten lorry loads are taken.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—In the check post, there will be rationing check, police check and personal check. It is not easy to take the lorries clandestinely ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—After the session, I myself would like to go and see those check posts.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister may kindly take some Hon'ble Members with him.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾವು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಆಹಾರದ ಕೊರೆತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ನನಗೆ ಈ ದಿವಸ ಬೇರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ನಾಲ್ಕು-ಐದು ಕಾಗದಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೋನ್ಸರ್ನ್ ಲೈನಿನಲ್ಲಾದರೂ ಅಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿಂದ ಕುಮಟಾವರಗೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಕೂಡಲೇ ನಾನೇ ಅಲ್ಲಗೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಸ್ವತಃ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಗೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ್ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಒಂದು ಲಾರಿಗೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ 10 ಲಾರಿ ದವಸ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಸಾಗಿಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತೆ ಅಂತ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಸಿ. ಇನೊಬ್ಬ ಡಿ.ಸಿ.ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕವೇ ದವಸವನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿದರೆ ಏಕೆ ಆಗಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಡಿ.ಸಿ.ನೇ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಏಜಂಟಿಗಾದರೂ ಅದನ್ನು ವಹಿಸಲೇಬೇಕು. ಆ ಏಜಂಟ್ ಹಾಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಬೆಲ್ಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗಾದರೂ ಒಂದು ತಲೆಗೆ ಖದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಯಾರೂ ತೊಂದರೆ ಮಾಡದಂತೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲು ಈಗಲೂ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—I have received some communication signed by several members. They do not even refer to any rule.

Sri B. BHASKAR SHETTY.—It is about half an hour discussion relating to food situation.

Mr. SPEAKER.—That has already been included for to-day. Does Hon'ble Member Sri B. Bhaskar Shetty desire to participate in it ?

Sri B. BHASKAR SHETTY.—Yes.

STATEMENT *RE* : INTRODUCTION OF FREE SECONDARY EDUCATION.

† Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—I take leave to make a statement. At present, Secondary Education is free to all students whose parents income is less than Rs. 2,400 per annum. About 87% of High School students get free education under this scheme. Government compensate aided schools for the loss of fee income at standard rates. It has been represented that this compensation is not adequate. Meanwhile, Government had under examination a proposal to make Secondary Education free to all students irrespective of their parents' income. After examining all aspects of question, Government have decided to make Secondary Education free from the first year of the Fourth Plan and meanwhile to amend the existing grant-in-aid code in such a manner as to provide for full teaching grants to the schools. A draft of the amended code will be circulated for opinion and suggestions from school managements during the current year. The new scheme of free secondary education as well as the new grant-in-aid code will be implemented simultaneously from the year 1966-67.

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—Will all the deficit of the schools be made good ? What is meant by full teaching grant ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is only teaching grant. How can we give all the deficit ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಹೆಬ್ಬೂರು).—ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಸಹಾ ಬರುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಟಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.....

Sri S. NIJALINAPPA.—I may tell my friend that we wanted to do these things before freedom came. We are not doing it for the sake of election. It is a sort of discourtesy to say that.